

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6To/101/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2321010354
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Pavol Macháč
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2321010354.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z jeho predsedu Mgr. Pavla Macháča a členov senátu JUDr. Kataríny Batisovej a JUDr. Dušana Szabó, v trestnej veci obžalovaných A. B. a C. B., pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona (ďalej len Tr. zák.), o odvolaniach prokurátora Okresnej prokuratúry Galanta a obžalovaného C. B. voči rozsudku Okresného súdu Galanta z 21. apríla 2022, č. k. 9T/32/2021-372, na verejnom zasadnutí konanom 9. marca 2023 v Trnave, takto

rozhodol:

I. Podľa § 321 odsek 1 písm. b) Trestného poriadku sa napadnutý rozsudok vo vzťahu k obžalovanému A. B. v celom rozsahu zrušuje.

II. Podľa § 322 odsek 3 Trestného poriadku sa obžalovaný A. B., nar. XX. XX. XXXX v D., trvalé bydlisko E. F. XXX,

podľa § 285 písm. c) Trestného poriadku

o s l o b o d z u j e

spod obžaloby Okresnej prokuratúry Galanta sp. zn. 1Pv 469/19/2202 podanej na Okresný súd Galanta 29. marca 2021 pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

dňa 20. 08. 2019 v čase okolo 05.30 hod. v obci E. na ulici pred herňou „Kajot“ fyzicky napadli G. H. a I. J. a to tým spôsobom, že obž. C. B. prišiel ku G. H. a držiac v ruke kľúč na uťahovanie skrutiek kolies sa na neho zahnal a udrel ho do palca pravej ruky, a počas toho, ako I. J. mu bránil ďalším jeho útokom voči G. H., obž. A. B. udrel I. J. odzadu do oblasti hlavy, čím svojím konaním obž. C. B. spôsobil poškodenému G. H. zranenia - vyklbenie záprstno - palcového skĺbenia pravej ruky a pomliaždenie ľavého ramena s dobou liečenia 86 dní a obž. A. B. spôsobil poškodenému I. J. zranenia - trznú ranu záhlavia o veľkosti 4 cm, hematóm v čelovej oblasti vľavo a pomliaždenie v oblasti pravého kolenného kĺbu s dobou liečenia 10 dní,

pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný.

Podľa § 288 ods. 3 Trestného poriadku sa poškodená DÓVERA zdravotná poisťovňa, a. s., so sídlom Bratislava, Einsteinova 25, IČO: 35 942 436, odkazuje s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

III. Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie C. B. zamieta.

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozsudkom Okresného súdu Galanta (ďalej len okresný súd) z 21. apríla 2022, č. k. 9T/32/2021-372, bol obžalovaný C. B. (ďalej len obž. B.) uznaný za vinného pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na ust. § 138 písm. a) Tr.

zák. v jednočinnom súbehu s prečinom ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 20. 08. 2019 v čase okolo 05.30 hod. v obci E. na ulici pred herňou „Kajot“ fyzicky napadol G. H. a to tým spôsobom, že prišiel ku G. H. a držiac v ruke kľúč na uťahovanie skrutiek kolies sa na neho zahnal a udrel ho do palca pravej ruky, čím svojim konaním obžalovaný C. B. spôsobil poškodenému G. H. zranenia - vyklbenie záprstno - palcového sklbenia pravej ruky a pomliaždenie ľavého ramena s dobou liečenia 86 dní.

Okresný súd ho za to odsúdil podľa § 364 ods. 2 Tr. zák., s prihliadnutím na § 36 písm. j), písm. l), § 37 písm. h), § 38 ods. 2, ods. 3, § 41 ods. 1 Tr. zák. na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 6 (šesť) mesiacov, ktorého výkon mu podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. podmienične odložil a podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. mu určil skúšobnú dobu v trvaní 12 (dvanásť) mesiacov. Súčasne podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku (ďalej len Tr. por.) uložil obžalovanému povinnosť nahradiť poškodenej DÔVERA zdravotná poisťovňa, a. s., škodu vo výške 790,43 eura, poškodenej Sociálnej a poisťovni škodu vo výške 942,10 eura a poškodenému G. H. škodu vo výške 1063,65 eura.

2. Naproti tomu tým istým rozsudkom okresný súd obžalovaného A. B. (ďalej len obž. B.) oslobodil podľa § 285 písm. c) Tr. por. spod obžaloby Okresnej prokuratúry Galanta č. 1Pv 469/19/2202 podanej pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák. v jednočinnom súbehu s prečinom ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 20. 08. 2019 v čase okolo 05.30 hod. v obci E. na ulici pred herňou „Kajot“ fyzicky napadol I. J. a to tým spôsobom, že počas toho, ako I. J. bránil obžalovanému C. B. ďalším jeho útokom voči G. H., obžalovaný A. B. udrel I. J. odzadu do oblasti hlavy, čím svojim konaním obžalovaný A. B. spôsobil poškodenému I. J. zranenia - trznú ranu záhlavia o veľkosti 4 cm, hematóm v čelovej oblasti vľavo a pomliaždenie v oblasti pravého kolenného kĺbu s dobou liečenia 10 dní, nakoľko nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný.

Zároveň okresný súd podľa § 288 ods. 3 Tr. por. poškodenú DÔVERA zdravotná poisťovňa, a. s., odkázal s jej nárokom na náhradu škody vo výške 43,85 eura na civilný proces.

3. Po vyhlásení rozsudku na hlavnom pojednávaní voči nemu prokurátorka ihneď zahlásila odvolanie čo do oslobodzujúceho výroku vo vzťahu k obž. B., obž. B. sa vzdal práva na podanie odvolania, aj za osoby oprávnené v jeho mene odvolanie podať. Obž. B. sa k opravnému prostriedku nevyjadril.

4. Prokurátorka zahlásené odvolanie odôvodnila písomným podaním doručeným okresnému súdu 6. júna 2022.

5. V odvolaní uviedla, že s právnym názorom okresného súdu, že na základe vykonaného a vyhodnoteného dokazovania spáchanie skutku obžalovaným nie je preukázané, sa nemožno stotožniť, lebo okresný súd vyhodnotil jednotlivé dôkazy jednostranne, výlučne v prospech obž. B., pričom nevzal do úvahy tie dôkazy, ktoré ho zo spáchaného skutku jednoznačne usvedčujú. Faktom je, že obžalovaný od začatia trestného stíhania, aj po vznesení obvinenia popiera spáchanie skutku, ku ktorému uviedol, že sa len snažil oddeliť od seba obžalovaného B. s poškodeným H., ktorý sa do seba pustili. Poškodeného I. J. nikdy neudrel ani nekopol, keď ho odťahoval, nedotkol sa jeho hlavy. Uvedené jeho tvrdenie je však vyvrátené výsluchom svedkov poškodených G. H. a I. J.. Obzvlášť poukázala prokurátorka na výpoveď poškodeného G. H. na hlavnom pojednávaní, v ktorej okrem iného uviedol, že keď I. (J.) s B. spadli na zem, boli tam prítomní aj B. aj ďalší, B. stál vedľa I. a zúčastňoval sa toho sácania. B. bol od I. vo vzdialenosti asi pol metra, teda na vzdialenosť jedného úderu. V tom čase stáli vedľa I. aj ostatní, ktorí ich potom naháňali. Najbližšie stál B., potom B. a ostatní stáli dookola vo vzdialenosti 1,5 metra. Konflikt vyvolali B. a B.. Ďalej uviedol, že B. a B. boli vpredu a boli najhlučnejší. Ich reakcia na kričanie bola taká, že najskôr nepovedali nič, báli sa, keď však prišli bližšie povedali im, že dobre majú vypité nech idú radšej preč, čo ich znervóznelo. Obž. B. ho sotil. Nevidel útok B. na I., lebo ho udreli po prste, až následne videl ako B. stojí vedľa I.. Svedok poškodený I. J. na hlavnom pojednávaní vo vzťahu ku konaniu obžalovaného B. uviedol, že keď išiel pomôcť G. (H.) odzbrojiť B., ktorý držal v ruke kľúč, následne ho držal na zemi, všimol si, že G. bolí ruka a vtedy zacítil niečo teplé na hlave. V tom sa postavil G. a povedal mu, že mu krváca hlava. Bol tam vtedy aj B. a sám sa mu vyhrážal, či chce ešte viac a hovoril mu škaredé nadávky. Prešli do ďalšej uličky, tam za nimi prišli a jeden z nich B. povedal, že čo si myslia... Keďže ho udreli zozadu nevidel kto to bol, ale z rozprávania vie, že B.. V tom čase keď pomohol G. H., v tom čase bol za ním B.. Keď sa po údere, ktorý dostal do hlavy postavil zo zeme, videl pri sebe B., bol blízko v rámci telesnej blízkosti. Tiež bol svedkom toho, že B. sa s H. sácali.

5.1. Ostatní svedkovia ku skutku vo vzťahu k obžalovanému B. neuviedli žiadne relevantné skutočnosti, pretože útok na poškodeného I. J. nevideli. Svedok I. B. uviedol, že obžalovaný A. B. bol v blízkosti I. J. pred barom, keď skočili do seba. Prokurátorka je toho názoru, že z výpovedí uvedených svedkov je možné logickým úsudkom ustáliť, že jediná osoba, ktorá mohla spôsobiť zranenie na hlave I. J., tak ako je

uvedené v skutkovej vete podanej obžaloby je A. B., ktorý s C. B. boli iniciátormi výtržnosti, vyprovokovali a sácali do poškodených G. H. a I. J.. Pričom svedok poškodený G. H. uviedol, že to bol práve A. B., kto stál najbližšie od I. vo vzdialenosti asi pol metra, teda na vzdialenosť jedného úderu. Svedok poškodený I. J. síce útočníka nevidel, pretože k úderu do hlavy došlo odzadu, ale bezprostredne po údere, keď vstal zo zeme uviedol, že tam bol B. a sám sa mu vyhrážal, či chce ešte viac a hovoril mu škaredé nadávky. Napriek tej skutočnosti, že žiadny zo svedkov nevidel priamo útok na poškodeného I. J. avšak vzhľadom k okolnostiam, za ktorých malo dôjsť k spáchaniu žalovaného skutku, je možné dospieť k záveru, že jediný kto bol v čase spáchania skutku najbližšie k poškodenému a súčasne ho provokoval, bol obžalovaný A. B., ktorý ho ako jediný aj mohol napadnúť, nakoľko žiadna tretia osoba sa v takej blízkosti poškodeného v čase útoku nenachádzala. Súčasne je potrebné poukázať aj na správanie A. B., ktoré bezprostredne predchádzalo samotnému útoku, nakoľko z výpovedí svedkov G. H., I. J. vyplynulo, že to boli práve obžalovaní A. B. a C. B., ktorí ich provokovali a v podstate iniciovali útok, najprv len slovné a následne aj fyzicky.

5.2. S poukazom na uvedené dôvody považuje prokurátorka napadnutý rozsudok okresného súdu v časti, ktorou bol obž. B. podľa § 285 písm. c) Tr. por. oslobodený, za nezákonný vo výroku o vine a navrhuje, aby krajský súd uvedený rozsudok vo vzťahu k obž. B. zrušil v celom rozsahu a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. nariadil okresnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

5.3. Obž. B. sa k odvolaniu prokurátorky nevyjadril ani sám, ani prostredníctvom svojho obhajcu.

6. Obž. B. písomným podaním, doručeným okresnému súdu 5. mája 2022, podal voči rozsudku okresného súdu odvolanie čo do výroku o treste, ktoré odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Rudolfa Blazseka ďalším písomným podaním doručeným okresnému súdu 16. júna 2022.

6.1. V odvolaní obž. B. uviedol, že uložený trest považuje za neprimerane prísny, vzhľadom ku skutočnosti, že sa ku skutku priznal a spáchanie trestného činu som úprimne oľutoval, pričom je toho názoru, že v jeho prípade prevažujú poľahčujúce okolnosti, nakoľko v minulosti nebol trestaný, vedie riadny život a v dotknutom prípade išlo iba o bežnú dedinskú „šarvátku“. V tejto súvislosti poukázal na ust. § 34 ods. 1, 3, 4 Tr. zák., ktoré citoval a dodal, že Tr. zák. vychádza zo zásady, že základným účelom a cieľom je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a ich páchatelmi. Ochrana spoločnosti pred páchatelmi trestných činov vrátane ochrany práv a slobôd jednotlivých občanov tak robí z trestu prostriedok sebaobrany spoločnosti pred trestnými činmi. Trest má však okrem toho pôsobiť výchovne, a to nielen na páchatela, ale aj na ostatných členov spoločnosti, pričom generálna prevencia sa má uskutočňovať prostredníctvom individuálnej prevencie. Ak sa teda páchatelovi zabráni aj v ďalšej trestnej činnosti, dáva sa tým najavo aj ostatným členom spoločnosti, ktoré správanie je nežiaduce, proti čomu je namierený Tr. zák. a takýmto spôsobom možno ovplyvňovať pozitívnu hodnotovú orientáciu občanov spoločnosti. Z hľadiska týchto úvah súdu možno potom dospieť k záveru, že účel trestu podľa § 34 ods. 1 Tr. zák. tvorí jednotu, lebo sa musí vzájomne dopĺňovať. Záver súdov o možnosti nápravy páchatela musí byť vždy v plnom súlade s ochranou (ktorú uloženým trestom poskytuje chráneným záujmom spoločnosti, štátu a občanom pred útokmi páchatelov trestných činov. Pri úvahách, aký druh a výmera trestu by spravodlivo zohľadňovali konanie obžalovaného, jeho zavinenie, následok, pohnútku, osobu, pomery a možnosti jeho nápravy a v neposlednom rade aj poľahčujúce a priťažujúce okolnosti, vychádzal aj súd zo zásady, že trest je právnym následkom trestného činu, a teda musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Trest je jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona. Tým je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má zákon pôsobiť na ochranu spoločnosti tak pred páchatelom trestného činu, voči ktorému sa prejavuje prvok represie (zabráneniu trestnej činnosti) a prvok individuálnej prevencie (výchovy k riadnemu životu - rehabilitácia), ako aj voči ďalším občanom - potenciálnym páchatelom, voči ktorým sa prejavuje prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie trestu na ostatných členov spoločnosti). Trest, samozrejme, musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatela (retribúcia) (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 8. októbra 2014, sp. zn. 1 To 2/2014).

6.2. Ďalej obž. Bugár poukázal na to, že Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí z 13. mája 2014, sp. zn. 4To 7/2013 konštatoval, že v rámci požiadavky primeranosti trestu zohráva významnú úlohu sudcovská individualizácia trestu, ktorá prakticky umožňuje naplnenie tejto požiadavky v konkrétnych prípadoch. Individualizácia trestu je prostriedkom dosiahnutia primeranosti trestu. Druh a výmera trestu musia byť súdom v každom konkrétnom prípade stanovené tak, aby zodpovedali všetkým zvláštnostiam daného prípadu. Tak ako pri rozhodovaní o vine, aj pri rozhodovaní o treste sa vnútorné presvedčenie súdu vytvára na základe logického úsudku, na zodpovednom a starostlivom zhodnotení každej z okolností prípadu individuálne aj v ich vzájomných súvislostiach a v súhrne. Požiadavka primeranosti trestu a jeho individualizácia, tak núti súd prihliadať na okolnosti konkrétneho prípadu, na jeho zvláštnosti, a teda bráni mechanickému postupu súdu pri rozhodovaní o treste.

6.3. Obž. B. sa domnieva na základe vyššie uvedeného, že je tu priestor pre uloženie nižšieho trestu vo forme peňažného trestu alebo verejno-prospešných prác, alternatívne pre upustenie od uloženia súhrnného trestu podľa § 44 Trestného zákona.

6.4. Na základe vyššie uvedených skutočností preto v konečnom návrhu žiadal, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por. napadnutý rozsudok zrušil vo výroku o treste z dôvodu podľa § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por. a vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

6.5. Prokurátorka sa písomne zdôvodnenému odvolaniu obž. B. nevyjadřila.

7. Spisový materiál bol predložený Krajskému súdu v Trnave (ďalej len krajský súd) na rozhodnutie o odvolaní prokurátorky 30. júna 2022.

8. Za účelom prejednanja oboch odvolaní nariadil krajský súd termín verejného zasadnutia na 9. marca 2023, ktorého sa zúčastnila prokurátorka krajskej prokuratúry, obhajca oboch obžalovaných. Oba obžalovaní požiadali o vykonanie verejného zasadnutia v ich neprítomnosti, čomu bolo vyhovené. Splnomocnený zástupca poškodených JUDr. Ferenc Mazács svoju neúčast' ospravedlnil, žiadal konať v neprítomnosti a zástupca poškodenej zdravotnej poisťovne sa na verejné zasadnutie bez ospravedlnenia nedostavil napriek riadne a včas vykázanému doručeniu, takže sa úkon vykonal rovnako v neprítomnosti. Dokazovanie krajský súd na verejnom zasadnutí nedopíňal, nakoľko žiadne návrhy v tomto smere neboli. Pokiaľ ide o konečné návrhy, prokurátorka sa pridržala písomne odôvodneného odvolania, žiadala mu vyhovieť a rozhodnúť v zmysle konečného návrhu tam uvedeného. K odvolaniu obž. B. uviedla, že ho žiada ako nedôvodné zamietnuť. Obhajca obž. B. sa pridržal písomne podaného odvolania, žiadal rozhodnúť v zmysle konečného návrhu tam uvedeného, alternatívne žiadal, aby krajský súd sám rozhodol o miernejšom treste pre obž. B.. Pokiaľ ide o odvolanie prokurátorky, toto žiadal obhajca ako nedôvodné zamietnuť.

9. Podľa § 321 ods. 1 Tr. por. odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj

- a) pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, že boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby,
- b) pre chyby v napadnutých výrokoch rozsudku, najmä pre nejasnosť alebo neúplnosť jeho skutkových zistení alebo preto, že sa súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie,
- c) ak vzniknú pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov, na ktorých objasnenie treba dôkazy opakovať alebo vykonať ďalšie dôkazy,
- d) ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona,
- e) ak je uložený trest neprimeraný, alebo
- f) ak je rozhodnutie o uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody v rozpore so zákonom.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

10. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací podľa § 315 Tr. por. preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle § 316 Tr. por. a zistil, že nie je dôvod na zamietnutie odvolania v zmysle § 316 ods. 1 Tr. por., ani na zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Tr. por., lebo odvolanie podala prokurátorka a obž. B. ako oprávnené osoby, v zákonom stanovenej lehote a proti výroku, proti ktorým je tento opravný prostriedok prípustný.

11. Krajský súd následne postupom podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a dospel k záveru, že dôvodné je len odvolanie prokurátorky, avšak z iných ako ňou uvádzaných dôvodov.

K odvolaniu prokurátorky voči oslobodeniu obž. B.

12. Pokiaľ ide o odvolacie námietky prokurátorky týkajúce sa spôsobu vyhodnotenia dôkazov okresným súdom, skôr ako sa k nim krajský súd vyjadří, tak považuje za potrebné poukázať na niektoré pravidlá stanovené zákonom pre zisťovanie skutkového stavu veci a pre hodnotenie dôkazov.

12.1. Podľa týchto pravidiel je potrebné zisťovať skutkový stav veci v rozsahu nevyhnutnom pre rozhodnutie. Trestný poriadok nestanovuje žiadne pravidlá, pokiaľ ide o mieru dôkazov potrebných na preukázanie určitej skutočnosti, ani váhu jednotlivých dôkazov. Inak povedané, Trestný poriadok neupravuje otázku minimálneho množstva a kvality dôkazov potrebných na preukázanie viny obžalovaného. Platí zásada voľného hodnotenia dôkazov uvedená v ust. § 2 ods. 12 Tr. por., podľa ktorej orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

V súvislosti s hodnotením dôkazov platí aj druhé pravidlo, podľa ktorého ak okresný súd postupoval pri hodnotení dôkazov dôsledne podľa § 2 ods. 12 Tr. por., teda že ich hodnotil na základe vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivito i v ich súhrne a dospel k logicky odôvodneným skutkovým zisteniam, krajský súd nemôže napadnutý rozsudok zrušiť len preto, že by sám na základe svojho presvedčenia hodnotil tie isté dôkazy s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom. V takom prípade totiž nie je možné napadnutému rozsudku vytknúť žiadnu vadu v zmysle uvedeného ust. (porovnaj R 53/1992).

12.2. Pokiaľ nastane situácia, že si výpovede osôb vypočutých na hlavnom pojednávaní navzájom odporujú, musí sa okresný súd pokúsiť tieto rozpory odstrániť, napríklad konfrontáciu alebo iným vhodným spôsobom. Ak sa ani potom rozpory nepodarí odstrániť, je potrebné aby okresný súd po zvážení všetkých dôkazov a okolností prípadu, postupom v zmysle ust. § 2 ods. 12 Tr. por. podľa vnútorného presvedčenia rozhodol, ktorá skupina dôkazov je vierohodná a ktorá vierohodná nie je. Zároveň platí, že ak je súd postavený pred úlohu vyhodnotiť vierohodnosť dvoch v podstatných bodoch diametrálne odlišných dôkazov, nemôže nevierohodnosť jedného z týchto dôkazov odôvodniť iba a len okolnosťami svedčiacimi o vierohodnosti druhého dôkazu (R 6/1970).

12.3. Súd pri hodnotení pravdivosti a vierohodnosti výpovedí obžalovaného, poškodeného a svedkov musí prihliadnuť k vnútornej štruktúre ich výpovedí, či si neodporujú v podstatných okolnostiach o ktorých vypovedali, k logickým súvislostiam o okolnostiach, o ktorých vypovedajú, či ich výpovede sú v súlade aj s ostatnými dôkazmi zadováženými v trestnom konaní, pričom nie menej podstatná bude aj okolnosť vzťahu svedkov k obžalovanému alebo poškodenému, teda či sú alebo nie sú v príbuzenskom vzťahu, resp. (ne)priateľskom, susedskom, či zamestnávateľskom vzťahu, príp. v inom vzťahu podriadenosti alebo nadriadenosti. Taktiež je potrebné prihliadať na existenciu vlastného (často hmotného) záujmu na výsledku trestného konania, v prípade, že v trestnom konaní vyjde najavo motív a príčiny (vyplývajúce, či už z pozitívneho alebo negatívneho pomeru medzi nimi), ktoré by mohli mať vplyv na tieto výpovede.

13. Okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že dospel k jednoznačnému záveru, že v rámci trestného konania nebolo dokázané, že skutok, pre ktorý bola obžaloba podaná, spáchal obžalovaný A. B.. Z výpovedí obžalovaného, poškodených a svedkov, nebolo možné jednoznačne ustáliť, že práve obžalovaný A. B. fyzicky napadol poškodeného I. J.. Z výpovedí vypočutých osôb nie je možné vyvodiť nepochybný záver, že to bol práve obžalovaný A. B., kto žalovaný skutok spáchal. Nikto z poškodených ani nikto zo svedkov priamo nevidel, že to bol práve obžalovaný A. B., kto udrel poškodeného I. J. odzadu do oblasti hlavy a spôsobil mu tak zranenia. Z vykonaných dôkazov možno jednoznačne ustáliť len fakt, že na mieste roztržky sa nachádzalo minimálne šesť osôb, ktoré boli v blízkosti poškodeného I. J.. Ani poškodení, ani svedkovia nevedeli s presnou istotou uviesť, kto z týchto osôb udrel poškodeného I. J.. Vykonané dôkazy na usvedčenie obžalovaného A. B. nie sú postačujúce a iné dôkazy neboli v konaní produkované.

14. So spôsobom hodnotenia dôkazov okresným súdom sa krajský súd v celom rozsahu stotožnil, keďže takýto spôsob hodnotenia dôkazov zodpovedá pravidlám opísaným v bode 12. tohto odôvodnenia. Ani podľa názoru krajského súdu na podklade dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní, ktorého rozsah prokurátorka v odvolaní nespochybňovala, nebolo možné dospieť k nepochybnému záveru, že to bol práve obž. B., ktorý fyzicky napadol poškodeného I. J. a spôsobil mu predmetné zranenie. Žiadna z vypočutých osôb na vlastné oči útok obž. B. na hlavu poškodeného I. J. nevidela. Nakoniec aj samotná prokurátorka pripúšťa záver, že z výpovedí osôb toto nevyplývalo. Neobstojí ako relevantná ani odvolacia námietka prokurátorky, že obž. B. bol k poškodenému I. J. najbližšie (v tesnej blízkosti) a preto je on útočník. Ide len o domnienku, ktorá sa síce javí ako logická, ale je to stále len domnienka, pretože okrem obž. B. boli účastní incidentu aj ďalšie osoby stojace nablízku, nie ďalej než 1,5 metra od poškodeného I. J., čo je vzdialenosť jedného kroku a otázka sekundy možného výpadu, preto prichádzajú do úvahy aj iné osoby ako možní páchatelia, keďže zapájať do šarvátky sa podľa výpovedí mali viacerí a samotný poškodený I. J. podľa vlastných slov ani nepostrehol, kedy presne (v ktorej fáze šarvátky) k jeho poraneniu došlo, keďže úder nepocítil a na to, že krváca z hlavy, ho upozornil niekto z prítomných dodatočne. Za takéhoto dôkazného stavu ani podľa názoru krajského súdu nebolo možné bez dôvodných pochybností ustáliť skutkový záver, že práve obž. B. je páchatelom činu, ktorý mu za vinu kládie obžaloba, preto okresný súd postupoval správne, keď ho v zmysle zásady in dubio pro reo (v pochybnostiach v prospech) oslobodil. V podrobnostiach potom krajský súd poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku okresného súdu, ktoré si ako vecne správne osvojuje bez potreby ho na tomto mieste replikovať.

15. Dôvod, pre ktorý krajský súd postupom podľa § 321 ods. 1 písm. b) Tr. por. napadnutý rozsudok vo vzťahu k obž. B. v celom rozsahu zrušil a následne podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sám rozhodol spôsobom

uvedeným v enunciacíe (body I. a II.) je ten, že podľa názoru krajského súdu mal byť obž. B. oslobodený spod takého skutku, aký mu za vinu kládla obžaloba a nie zo skutku, ako ho modifikoval v napadnutom rozsudku okresný súd. Modifikácia skutku okresným súdom nebola správna preto, lebo okresný súd skutok „zredukoval“ len na to, že obž. B. fyzicky napadol poškodeného I. J., čo ale nezohľadňuje fakt, že obžaloba kládla za vinu obom obžalovaným, že útočili na oboch poškodených (viď obžalobu... „obvinení XY.....fyzicky napadli G. H. a I. J....“). Uvedené ale v konečnom dôsledku nič nemení na závere, že sa prokurátorke v konaní pred súdom nepodarilo uniesť dôkazné bremeno v tom smere, že žalovaný skutok spáchal aj obž. B., čo je dôvodom jeho oslobodenia spod obžaloby postupom podľa § 285 písm. c) Tr. por.

K odvolaniu obž. B.

16. Pokiaľ ide o odvolanie obž. B., rozsah odvolacieho prieskumu krajského súdu vymedzil samotný obžalovaný tým, že napadol len výrok o treste súc toho názoru, že jemu uložený trest je neprimerane prísny (§ 321 ods. 1 písm. e) Tr. por.). Iné chyby výroku o treste a konaní, ktorému tomuto výroku predchádzalo nevytýkal a krajský súd vlastným prieskumom chyby odvolaním nevytýkané, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., nezistil. Možno tak skonštatovať, že okresný súd vykonal na hlavnom pojednávaní dokazovanie vo vzťahu k výroku o treste procesne správne a v rozsahu dostatočnom na spravodlivé, stavu veci a zákonu zodpovedajúce rozhodnutie, pri zachovaní pravidiel kontradiktórneho procesu.

17. Pokiaľ ide o primeranosť a zákonnosť výroku o treste, je potrebné pripomenúť, že pri úvahách o druhu a výmere trestu postupuje každý súd v zmysle zásad a kritérií rozhodných pre ukladanie trestov uvedených v ust. § 34 ods. 1, ods. 3 Tr. zák., podľa ktorých trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Trest má postihovať iba páchatel'a, tak aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

18. Trest ako taký je právnym následkom trestného činu a preto musí byť úmerný k spáchanému trestnému činu (zásada proporcionálnosti trestu). Úmernosť trestu okrem iného určujú aj pohnútky páchatel'a a možnosti jeho nápravy. Úsudok o možnosti nápravy páchatel'a si súd vytvára z veľkej časti už na základe hodnotenia povahy a závažnosti spáchaného trestného činu (t. j. či ide o prečin, zločin, obzvlášť závažný zločin) pri náležitom zhodnotení osoby páchatel'a. Záver súdu o možnosti nápravy páchatel'a musí byť vždy v plnom súlade s ochranou, ktorú súd uloženým trestom poskytuje záujmom spoločnosti, štátu a členom spoločnosti pred útokmi páchatel'ov trestných činov a výchovným pôsobením na ostatných členov spoločnosti.

19. Trest je aj jedným z prostriedkov na dosiahnutie účelu Trestného zákona, čím je určená aj jeho funkcia v tých smeroch, v ktorých má pôsobiť zákon, t. j. na ochranu spoločnosti a na výchovu páchatel'a a ostatných občanov. Ochrana spoločnosti sa uskutočňuje dvoma prvkami, jednak prvkom donútenia (represia), ale tiež prvkom výchovy. Oba prvky sa uplatňujú zásadne súčasne v každom treste, pričom treba mať na zreteli dôležitosť vzájomného pomeru medzi trestnou represiou a prevenciou. Trestný zákon vychádza z myšlienky, že základným účelom a cieľom trestu je ochrana spoločnosti pred trestnými činmi a pred ich páchatel'mi.

20. Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potenciálnych páchatel'ov od páchania trestných činov, ale i utvrdenie pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Spravodlivé a včasné uloženie trestu dáva ostatným členom spoločnosti najavo, že konanie, za ktoré bol uložený trest, je protiprávne a nežiaduce, varuje ich pred páchaním trestnej činnosti a posilňuje pocit právnej istoty a právneho štátu. Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Disproporcía medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu, tak na páchatel'a trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti. Trest samozrejme musí vyjadrovať aj morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou. Inak povedané musí vyjadrovať spoločenské odsúdenie, negatívne ohodnotenie páchatel'a a jeho činu, tak právne, ako aj etické.

21. Pri ukladaní trestu musí súd obligatórne prihliadnúť podľa § 38 ods. 2 Tr. zák. na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a priťažujúcich okolností. Zároveň pri určovaní druhu a výmery trestu musí súd v súlade s ust. § 34 ods. 4 Tr. zák. prihliadnúť na spôsob spáchania trestného činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce a poľahčujúce okolnosti, ako aj na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosti jeho nápravy.

22. V rámci požiadavky primeranosti trestu zohráva významnú úlohu sudcovská individualizácia trestu, ktorá fakticky umožňuje naplnenie tejto požiadavky v konkrétnych prípadoch. Individualizácia trestu

je prostriedkom dosiahnutia primeranosti trestu. Druh a intenzita trestu musia byť súdom v každom konkrétnom prípade stanovené tak, aby zodpovedali všetkým zvláštnostiam daného prípadu.

23. Neprimerane prísne (ale, samozrejme, i neprimerane mierne) tresty pôsobia škodlivo na páchateľa i spoločnosť. U verejnosti môžu neprimerané tresty vyvolať súcit s páchateľom, či ohroziť jej dôveru v spravodlivé rozhodovanie súdu, či jej dôveru v súdnu moc ako celok. U páchateľa neprimerane prísne tresty vedú k zatrpknutosti, pretože takéto tresty páchateľ oprávnene nemôže považovať za spravodlivé. Páchateľ je súdom odsudzovaný za nespravodlivosť (bezprávie), ktorú trestným činom spáchal, a preto má právo očakávať spravodlivosť zo strany súdu. Primeranosť trestu je zároveň nevyhnutným predpokladom dosiahnutia výchovných účinkov trestu, keďže nevyhnutným predpokladom prevýchovy páchateľa je jeho akceptovanie trestu ako spravodlivého následku jeho protiprávneho konania, pričom v prípade nespravodlivého trestu k takejto akceptácii trestu zo strany páchateľa pochopiteľne nemôže dôjsť. Spravodlivosť trestu je tak možné považovať aj za predpoklad prerastania represívneho pôsobenia trestu do pôsobenia výchovného.

24. Vychádzajúc z vyššie uvedených teoretických východísk krajský súd konštatuje, že okresný súd správne u obžalovaného zistil dve poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. j), písm. l) Tr. zák., že dosiaľ viedol riadny život a že sa priznal k trestným činom a úprimne ich oľutoval, tiež správne zistil jednu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Tr. zák., že spáchal viac trestných činov, pričom prevahu poľahčujúcich okolností aj správne vyjadril vo výroku poukazom na ust. § 38 ods. 3 Tr. zák. Pri spáchaní dvoch trestných činov (prečinov) správne obžalovanému ukladal podľa § 41 ods. 1 Tr. zák. úhrnný trest a správne podľa ust. 364 ods. 2 Tr. zák., keďže z oboch zbíhajúcich sa trestných činov je najprísnejšie trestný práve prečin výtržníctva v jeho kvalifikovanej skutkovej podstate.

25. Pokiaľ ide o druh a výmeru trestu, okresný súd správne obžalovanému uložil trest odňatia slobody a správne mu ho uložil na samej dolnej hranici zákonného rozpätia, t. j. 6 mesiacov. Rovnako správne obžalovanému výkon tohto trestu postupom podľa § 49 ods. 1 Tr. zák. podmienene odložil. Nepochybil ani vtedy, keď mu podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. určil skúšobnú dobu 12 mesiacov, teda opäť na samej dolnej hranici zákonného rozpätia. Takto uložený trest je aj podľa názoru krajského vzhľadom na osobu obžalovaného, charakter súdnej trestnej činnosti, formu zavinenia, spôsobený následok a okolnosti prípadu, trestom primeraným a spravodlivým, ktorý u obž. B. nechybne splní svoju funkciu nielen z hľadiska individuálnej, ale aj generálnej prevencie a zároveň aj morálne odsúdi jeho konanie.

26. Pokiaľ ide o odvolacie námietky obž. B. vo vzťahu k výmere trestu odňatia slobody, tieto hodnotí krajský súd ako nedôvodné. Trest uložený na samej dolnej hranici zákonného rozpätia trestnej sadzby už z povahy veci nemôže byť trestom neprimeraným. Obžalovanému treba pripomenúť, že na mimoriadne zníženie trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby neexistuje právny nárok. Pokiaľ obž. B. poukazoval na ním realizované a okresným súdom prijaté vyhlásenie o vine, v dôsledku čoho sa domáhal analogickej aplikácie ust. § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. per analogiam tak, ako to vyplýva zo Stanoviska Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikovaného pod poradovým číslom 44 v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR číslo 5/2017, k tomu krajský súd uvádza, že v jeho prípade na tento postup neboli splnené zákonné podmienky. Obžalovaný totiž opomína, že ním navrhovaný postup je podmienený aj ďalšou zákonnou podmienkou a síce, že by ukladanie trestu v rámci zákonom ustanovenej trestnej v konečnom dôsledku bolo pre páchateľa neprimerane prísne. O takú situáciu ale v tejto trestnej veci nejde, nakoľko rozdiel medzi uloženým trestom (6 mesiacov) a trestom, ktorý by mohol byť navrhovaným postupom uložený (o 1/3 nižší, t. j. 4 mesiace), činí dva mesiace. Pri treste odňatia slobody nespojenom s jeho výkonom uvedený rozdiel nemožno považovať za zásadný, ktorý by si vyžadoval korekciu zo strany odvolacieho súdu, ktorý smie v zmysle ust. § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por. modifikovať výrok o treste len vtedy, ak uložený trest je neprimeraný.

27. A pokiaľ ide o odvolacie námietky obž. B. vo vzťahu k druhu trestu, ani tieto nepovažoval krajský súd za dôvodné. Je pravdou, že u tzv. prvopáchateľov je namieste využívať alternatívne formy trestania, teda iné tresty ako trest odňatia slobody, napr. peňažný trest, trest povinnej práce, avšak ide o možnosť súdov, nie povinnosť. Pri ukladaní trestov súdy zvažujú viacero kritérií definovaných v Tr. zák. v ust. § 34 a nasl. Tr. zák., čo je rozvedené aj vyššie v texte, teda nielen to, že obžalovaný stojí pred súdom po prvýkrát. A práve v prípade, ako je posudzovaný, kedy obž. B. síce ako prvopáchateľ, avšak spáchal v jednočinnom súbehu hneď dva úmyselné trestné činy (napadol iného na verejnosti so zbraňou a spôsobil mu tým ujmu na zdraví), sa vyžaduje uloženie podmieneneho trestu odňatia slobody, aby mohol obžalovaný svojim vzorným správaním počas určenej skúšobnej doby preukázať súdu a spoločnosti to, čo tvrdí, že z jeho strany išlo len o ojedinelé vybočenie z medzí inak riadne vedeného života (tzv. exces) a viac sa to opakovať nebude.

28. Na dôvažok k možnosti ukladania alternatívnych trestov krajský súd dodáva, že nevhodnosť uloženia peňažného trestu videl aj v tom, že obžalovaný je podľa vlastných slov nemajetný s príjmom

cca 800 € mesačne, pričom okrem bežných výdavkov musí len na náhrade škody, ku ktorej bol zaviazaný napadnutým rozsudkom, zaplatiť spolu viac ako 2.796 eur. Za chybu, krajským súdom pri absencii odvolania prokurátora nereparovateľnú, možno označiť to, že obžalovanému v rámci povolenia podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody okresným súdom nebola uložená povinnosť podľa § 50 ods. 2 Tr. zák., aby v skúšobnej dobe podľa svojich schopností nahradil škodu spôsobenú trestným činom. Ani trest povinnej práce nepovažoval krajský súd za vhodný, primárne z dôvodov rozvedených v bode 27. tohto odôvodnenia a sekundárne preto, že obžalovaný je riadne zamestnaný, čo by mohlo spôsobovať problémy vo výkone trestu povinnej práce.

29. Na úplný záver je potrebné okresnému súdu pripomenúť, že bolo jeho elementárnou povinnosťou dať v odôvodnení napadnutého rozsudku odpovede na vyššie uvedené otázky. Keďže tak okresný súd neučinil, chýbajúce úvahy krajský súd sám doplnil, keďže záväzný je len výrok napadnutého rozsudku, ktorý bol v tomto prípade v konečnom dôsledku vecne správny, stavu veci a zákonu zodpovedajúci. Do budúcnosti však bude musieť okresný súd dôsledne rešpektovať ust. § 168 ods. 1 Tr. por.

30. Z prezentovaných dôvodov krajský súd dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné, preto ho postupom podľa § 319 Tr. por. na verejnom zasadnutí zamietol (bod III. enunciatu).

31. Tento rozsudok bol prijatý jednomyseľne (§ 163 ods. 4 Tr. por.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.